

Dr. Rud. pl. Andrejka:

Nekaj narodnih pripovedk iz kamniške okolice.

(Povedal Čehov oče na Kolovcu.)

13. O rojenicah.

V neki hiši, kjer je prenočeval star berač, so dobili dete. Ponoči so pa prišle v sobo tri visoke, čisto bele žene. Vsedle so se kraj zibelke ter sodile, da ko bo otrok dorastel, da se bo obesil; če se bo pa rešil, bo našel ogromen zaklad. Preden odide drugo jutro berač dalje, svetuje staršem, naj otroka navadijo, da bo začel vsako delo z besedami: To storim z božjo pomočjo.

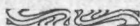
Nekoč je kosil oče tega otroka na travniku trdino. Mati je pa poslala sinčka z zajtrkom k njemu. Sin vzame v košarico zajtrk in vrv ter gre na travnik. Pot ga pelje mimo samotne breze. Pod tisto brezo se ustavi, pa dene košarico na tla, priveže vrv na brezo in se hoče obesiti. Vendar pa še poprej reče po svoji navadi: To storim z božjo pomočjo. Tedaj se pa utrga vrv, na katero se je obesil, fant pade z breze na tla in mirno zaspi.

Oče je dolgo čakal na travniku na zajtrk. Ker pa le ni bilo sina, odide nevoljen domov. Doma pokara svojo ženo, zakaj mu ni poslala zajtrka. Žena mu pa pove, da je že davno poslala sina k njemu. Oče in mati takoj slutita nesrečo ter gresta iskat sina. Kmalu ga najdeta spečega pod brezo. Vesela ga zbudita in mu rečeta, naj gre z njima domov. Tam pove sin, da se mu je prikazal v spanju star mož, napravljen v železo, in mu je povedal, da je zakopan pod brezo velik zaklad. On — železni mož — da ga je pridobil na nepošten način, da ga je tu zakopal, a da ga mora zato stražiti po smrti.

Vsi trije začno zdaj odmetavati prst in res se prikopljejo do zaklada. Bile so ga tri zvrhane kadi, samega zlatega denarja. Na mestu, kjer so našli zaklad, je pustil potem kmet sezidati veliko in lepo cerkev ter ji podaril eno kad denarja. Na bližnjem hribu pa je dal sezidati mogočen grad ter je v njem živel do smrti kot mogočen gospod.

14. Grešnico reši post.

Popotnik sreča šepastega vraga, ki mu priteče ves potan nasproti. Popotnik ga vpraša, kam da tako teče. Šepavec mu odgovori, da gre po neko veliko grešnico, ki ravno umira. Kmalu nato pa sreča popotnik zopet šepastega vraga in ga vpraša, je-li dobil tisto dušo. Vrag mu odgovori: »Nisem je dobil, ker se je enkrat postila v adventu na čast Materi božji prečistega spočetja.«

Modrost v pregovorih doma- čih in tujih.

Kup (kopica).

Majhen kup zvrne tudi velik voz.

Na kup nosi, kdor mnogo prosi.

Kup se manjša z vsakim gobcem.

Kjer je kup, tam je hrup.

Reki: Vse leti na kup.

Vse leži na kupu.

Cel kup otrok.

Denarja na kupe.

Kupčevati. Kupiti. Kup. Kupec.

Pri kupčevanju ni bratovščine.

Kdor pošteno kupčuje, se luči ne boji.

Kupčuj, kakor znaš, ne, kakor hočeš !

Ko kupčuješ, pamet rabi!

H kupčevanju spadata dva.

Kar sem kupil, to prodajam.

Nikoli ne kupuj, česar ne potrebuješ.

Ki prodaja, ima eno oko dosti ; ki kupuje, treba, da ima dva.

Kdor ceno kupi, ne kupi vedno najboljšo.

Boljše enkrat kupiti kot desetkrat izposoditi.

Ne kupuje vsak, kdor izprašuje.

Kupovati je lažje ko plačevati.

Ne kupuj konja brez uzde!

Kupuj, dokler semenj trpil!

Ko kupuješ, mošnjo vprašaj!

Vse lahko kupiš — časa ne.

Kar si kupil, to pa imaš. —

Kupce in prešiče mrtve tehtajo.

Vsaka reč ima svojega kupca.

Prvi kupec je najboljši.

Je več norih kupovalcev ko prodajalcev.

Obilo kupcev blago podraži.

Reki. Na debelo kupčevati, na zameno —.

Pameti si kupiti.

Machko v žaklju kupiti.

Leta kupiti.

Oči mi je kupilo.

Dober kup bití.

V mrtev kup prodati.

V noben kup.

Vse na en kup mi je.

Drobiž.

Nojevo jajce je veliko za 36 kokošjih jajc.

Bakterije in bakcili, to so najmanjša živa bitja na svetu. V kubičen centimeter vode gre ena milijarda bakterij.

Plodovitost domačih zajcev. Znano je, kako hitro se razmnožujejo domači zajci. Ko bi ne bilo nobene nesreče in nobenih bolezni, katerim so pa kunci zelo podvrženi, bi od enega samega para prišli v desetih letih na 60 milijonov zajcev.

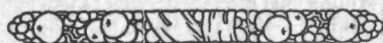
V Afriki sta samo dve samostojni državi: kraljestvo Abesinija in zamorska ljudovlada Liberija.

Polet krogle iz moderne infanterijske puške znaša v najboljšem slučaju krog 4 km. V tem slučaju je treba dvigniti puško v kotu 45 stopinj.

Cvetlične barve. V najbolj severnih mrzlih krajih raste le malo cvetja. In še to cvetje ima samo trojno barvo: rumeno, belo in škrlatasto.

Japonska. Beseda Japan je kitajskega izvora in bi se morala glasiti Nippon. Po slovensko se to pravi: solnčni vzhod. Zato imenujemo Japonsko »državo solnčnega vzhoda«.

Denar. Norveški pisatelj Arne Garborg pravi fino in modro: Denar sam nasebi nima nobene vrednosti, a je zelo dobro sredstvo tistemu, ki ga prav rabi. Za denar se vse dobi — pravijo. Pa to ni res. Kupiš si lahko jestvin (oprostite, mož je pisal pred svetovno vojsko!), pa ne teka; zdravil, pa ne zdravja; mehko zglavje, pa ne spanja; učenosti, pa ne dovtipnosti; sijaja, pa ne zadovoljnosti; razvedrila, pa ne veselja; znancev, pa ne prijateljstva; služabnikov, pa ne zvestobe; dobrovoljnih dni, pa ne miru. Odelo vseh teh dobrot lahko kupiš za denar, jedra pa ne. Tega za denar ni dobiti.

Rebus.

Skakalnica.

(Priobčil Silvester.)

			ti	to-			
		sve-	ka	ko	pot-	nam	la-
		noč	kriv-	skoz	se	ma-	po-
va	meg-	na	ni-	lah-	ži	no	se
lu-	spet	že-	za-	je	braz	med	da
		od-	le	o-	li	hlev-	mi
		no	va	ši	ji	zvez-	mu
kri-	se	Pri			kraj-	po-	da-
jaz-			sme-	čas			je

Popravi! V Ksaver Meškovi pesmi »Se-stram bolestim« (glej zadnji zvezek, str. 138!) naj se glasi 2. kitica takole:

Premnog se vas z vso silo brani, brani,
pustiti hoče daleč vas na strani,
ker misli: »Sestre niso, le neznanke,
še Bogu mrzke, iz nebes pregnanke.«

Listnica uredništva.

Strmiški: Pesmice prejeli, toda miselno se nam zdé preveč raztrgane. Radi bi Vam ustregli, če bi bilo le mogoče. Znabiti bo z

Blažkom kaj. Potrpitel! — **F-ek:** Bomo porabili. A ravno za sedanjí letní čas ni nobeno. Priporočamo se. — **C. P., Pičan:** Hvala Vam za skrb in ljubeznive nasvete! Bolj kot pesmice bo proza porabna. Zdravstvujtel! — **F. T. v L.:** Glede a. se nam zdi premalo decentno; drugo bi bilo, a je potem prekratko. Priporočamo se za kaj boljšega.

Reševalcem: Nekateri naročniki in prijatelji lista prepozno pošljejo rešitve rebusov, ugank itd. Ne zamerijo naj nam, če ni mogoče prepozno došlih imen prijaviti. List mora zdaj mnogo prej v tisk kakor v rednih razmerah.